

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах

Сектор охорони здоров'я є одним із найбільш постраждалих внаслідок війни. Система охорони здоров'я зазнає також особливого навантаження у зв'язку із міграцією населення (близько 7 млн. українців стали вимушеними переселенцями) та втратами та переміщеннями медичних працівників. В умовах війни Міністерство освіти і науки України працює і виконує свої завдання, забезпечуючи підтримку учасників освітнього процесу.

Уперше з часу завершення Другої світової війни ми, на жаль, розпочинаємо навчальний рік в умовах воєнного стану. Дистанційне навчання іноземних студентів в умовах воєнного стану, спричиненого повномасштабним вторгненням РФ в Україну, набуває особливого значення, оскільки студенти мають отримати якісну медичну освіту. З досвіду останніх 3-х років, актуальності набуває розвиток цифрових компетенцій, освоєння новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для учнів, студентів та педагогічних працівників. Це зумовлено пандемією та повномасштабною війною в Україні. Але маємо зробити все можливе і неможливе не тільки для успішного функціонування системи освіти України в цей надскладний період, але й для її успішного розвитку і подальшого реформування. З перших днів війни Міністерство освіти і науки України (МОН) продовжило свою роботу, забезпечило постійну комунікацію з обласними департаментами освіти й керівниками закладів вищої освіти. Основним же джерелом збільшення чисельності медичних кадрів залишається їх ефективна підготовка та перепідготовка за освітніми програмами різного рівня.

В умовах воєнного стану освітній процес у закладах вищої освіти України здійснюється за дистанційною або змішаною формами. Іноземні студенти, які прагнуть повернутися з метою продовження або закінчення свого навчання у закладах вищої освіти України мають можливість долучитися до освітнього процесу з урахуванням особливостей його організації у період воєнного стану. З будь-яких питань щодо навчання або отримання відповідних документів про освіту іноземні студенти мають звертатися безпосередньо до закладів вищої освіти України. Безпека перебування іноземних студентів, дотримання ними міграційного законодавства у період дії воєнного стану вимагає підвищеного контролю з боку адміністрацій вищих навчальних закладів, міграційників та правоохоронних органів. У зв'язку із воєнними подіями в Україні перед працівниками деканату підготовки іноземних громадян постало чимало завдань, зокрема, пов'язаних із роз'ясненням дій учасників навчального процесу в умовах війни.

Багато європейських та світових вишів тимчасово відкрили двері для українських студентів, запровадили для них різноманітні програми навчання, гранти на академічну мобільність тощо. Однак зрозуміло, що для іноземних студентів таких програм просто немає, адже вважається, що оскільки вони є громадянами країни, де воєнних дій немає, то можуть просто повернутися на батьківщину. Одним із перспективних напрямків міжнародної роботи може

бути організація проведення навчальної практики в університетах-партнерах українських вишів. Особливо зважаючи на те, що студентам-іноземцям чоловічої статі буде набагато простіше перетинати кордон.

Надавати прогнози розвитку вищої освіти в Україні після завершення воєнних дій дуже складно, адже це глибокий та складний процес перероблення більшої частини системи.

Лобастова Т.В.

Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів в умовах війни

Розв'язана Російською Федерацією повномасштабна війна завдала значної шкоди системі охорони здоров'я (СОЗ) України. Йдеться про руйнування медичної інфраструктури, неможливість дотримання норм профілактики та лікування, брак медичних кадрів в деяких регіонах та порушення логістичних зв'язків, що перешкоджає вчасному та повному забезпеченню населення засобами медичного призначення.

Ефективність надання медичної допомоги залежить від якості підготовки медичних працівників і їхнього безперервного професійного розвитку задля формування необхідних знань, навичок і компетенцій у надзвичайних ситуаціях та інфекційних спалахах. Нині вища медична освіта в Україні постала перед низкою викликів як загально соціального характеру, так і суто пов'язаних з упровадженням реформи охорони здоров'я. Серед таких - зниження попиту на навчання, збільшення орієнтації студентів на європейські виші, зменшене державне фінансування, проблеми з клінічними базами кафедр. Зміни законодавства щодо оренди вимагають установлення орендних відносин між кафедрами академії й закладами охорони здоров'я. Окрім того, сучасна реформа медичної допомоги відбувається з акцентом на первинну медико-санітарну допомогу, що призводить до зменшення обсягів спеціалізованої лікувально-діагностичної роботи. Реформа медичної освіти відбувається за зразком університетських клінік, створення яких – питання досить тривалого часу, матеріальних ресурсів тощо. Основне завдання закладу вищої медичної освіти - створення якісного й конкурентоспроможного освітнього простору, здатного забезпечити роботодавців висококваліфікованими фахівцями.

За інформацією МОЗ, проблема критичної нестачі лікарів для України не актуальна, оскільки є потенційна можливість залучати іноземних медпрацівників, які готові працювати в Україні на волонтерських засадах. Таку можливість надано згідно із Законом України від 29.07.2022 р. № 2494-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення доступності медичної та реабілітаційної допомоги у період дії воєнного стану».

Про важливість кадрового ресурсу зазначає й ВООЗ, яка рекомендує вже нині будувати кадрову політику з огляду на повернення медперсоналу, а також розробити цифровий реєстр медичних працівників.

Вирішення кадрового питання має спрямовуватися не тільки на збереження наявного потенціалу, а й на навчання медпрацівників за програмами для потреб воєнного та поствоєнного часу, зокрема – у сферах фізичної реабілітації та забезпечення ментального здоров'я.